

75- KHÔNG DỮ DỤC⁴⁰⁹**A. DUYÊN KHỞI**

Một thời, Đức Phật ở vườn Cấp-cô-độc, rừng cây Kỳ-đà nước Xá-vệ. Lúc ấy, có số đông Tỳ-kheo tập hợp lại một chỗ cùng nhau luận bàn pháp Tì-ni.

Bấy giờ, nhóm sáu Tỳ-kheo nói với nhau: Hãy xem các Tỳ-kheo này cùng nhau tập hợp lại một chỗ, hình như muốn vì chúng ta tác yết-ma. Tức thì, nhóm sáu người liền đứng dậy bỏ ra đi. Các Tỳ-kheo nói:

- Các Thầy ở lại, chớ nên đi. Chúng Tăng hữu sự, mà lại cố ý bỏ đi, không chịu ở lại.

Trong số các Tỳ-kheo, có vị thiếu dục tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giới, biết tầm quý, hiềm trách nhóm sáu Tỳ-kheo: Chúng Tăng đang tập hợp, muốn luận pháp sự. Sao các thầy lại đứng dậy bỏ đi?

Các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đánh lễ dưới chân Phật, rồi ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền vì nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo:

- Việc các ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Tại sao, chúng Tăng tập hợp muốn luận pháp sự, các ông lại đứng dậy bỏ đi?

Đức Thế Tôn dùng vô số phương tiện quở trách lục quần xong, bảo các Tỳ-kheo:

- Những kẻ ngu si này, là nơi trồng nhiều giống hữu lậu, là kẻ phạm giới này ban đầu. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo kiết giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vậy:

Tỳ-kheo nào, khi Tăng đoán sự chưa xong, đứng dậy bỏ đi, Ba-dật-đề.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Các Tỳ-kheo, hoặc có vị bận việc của Tăng, hoặc bận việc của tháp, hoặc bận việc chăm sóc Tỳ-kheo bệnh, nghi. Đức Phật dạy:

- Từ nay cho phép

dữ dục. Từ nay nói giới

như vậy:

Tỳ-kheo nào, khi tăng đoán sự chưa xong, không dữ dục mà bỏ đi,⁴¹⁰ Ba-dật-đề.

B. GIỚI TƯỚNG

410. Tăng kỳ: không bạch Tỳ-kheo. Căn bản: mặc nhiên đứng dậy (bỏ đi), không chúc thọ 不囑授

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên.

Tăng: Cùng một thuyết giới, cùng một yết-ma.

Sự: Có mười tám sự phá Tăng: Pháp, phi pháp... cho đến thuyết, phi thuyết.⁴¹ Nếu Tỳ-kheo đoán sự chưa xong mà bỏ đứng dậy đi ra, chân bước ra khỏi cửa, Ba-dật-đề; một chân ngoài cửa, một chân trong cửa, phương tiện muốn đi mà không đi; hẹn đi mà không đi, tất cả đều phạm Đột-kiết-la.

Tỳ-kheo-ni, Ba-dật-đề. Thức-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đột-kiết-la, Đó gọi là phạm.

Sự không phạm: Có bận việc Tăng, việc tháp, việc chùa chăm sóc người bệnh, dữ dục thì không phạm.

Hoặc bị cầm không nói dữ dục
được⁴². Hoặc yết-ma phi pháp, yết-ma
phi từ-ni.

Hoặc đang phương tiện tác yết-ma không trụ xứ, tổn giảm, không lợi, liên hệ sự việc Tăng, sự việc chùa Tháp; nhắm đến Hòa thượng, đồng Hòa thượng, A-xà-lê, đồng A-xà-lê, tri thức thân hậu⁴³; các trường hợp như vậy, không dữ dục mà bỏ đi, không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới, si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.